

KOMENTÁŘ

11. 2. 2026

Výzkum a vývoj ve Středočeském kraji v roce 2024

Největším regionálním centrem v oblasti výzkumu a vývoje v České republice bylo hlavní město Praha, které se podílelo dvěma pětinami jak na celorepublikovém počtu zaměstnaných, tak na výši výdajů na výzkum a vývoj. Dalšími významnými regiony v této oblasti lidské činnosti byly Jihomoravský kraj a na třetím místě kraj Středočeský. Do Středočeského kraje se soustředila osmina celorepublikových výdajů (18,44 mld. Kč) a pracovala zde desetina všech zaměstnaných (8,5 tis. osob) ve výzkumu a vývoji. Podíl výdajů na výzkum a vývoj na hodnotě hrubého domácího produktu (HDP) Středočeského kraje byl mezi kraji rovněž třetí nejvyšší (1,8 %). Ze státního rozpočtu plynulo v roce 2024 na přímou veřejnou podporu výzkumu a vývoje 2,2 mld. Kč, což byla třetí nejvyšší částka mezi kraji a podobná hodnota jako v předchozím roce. Největší část státních rozpočtových prostředků směřovala v kraji veřejným výzkumným institucím (63 %), v rámci celé ČR přitom byly hlavními příjemci veřejné vysoké školy.

Výzkumem a vývojem (VaV) se ve Středočeském kraji v roce 2024 zabývalo 8 542 osob (přepočteno na plnou roční pracovní dobu plně věnovanou VaV činností). Počet těchto zaměstnanců v dlouhodobém pohledu rostl ve většině krajů až do roku 2022, v posledních dvou sledovaných letech 2023 a 2024 už ale došlo k nárůstu pouze v pěti krajích v případě roku 2023 a v šesti krajích v roce 2024. Zatímco v roce 2023 patřil Středočeský kraj ke krajům s nejvyšším nárůstem počtu zaměstnanců VaV, v roce 2024 se naopak počet zaměstnanců v kraji meziročně snížil (o 2,2 %). Mezi osmi kraji, kde ke snížení počtu pracovníků VaV v roce 2024 došlo, byl středočeský pokles nejnižší. Počet pracovníků ve VaV meziročně vzrostl nejvíce v hl. m. Praze (o 6,3 %), Královéhradeckém a Moravskoslezském kraji (shodně o 2,1 %), naopak nejvíce poklesl v krajích Karlovarském (o 13,1 %) a Pardubickém (o 4,7 %).

Více než dvě třetiny (68,2 %) celorepublikového počtu zaměstnanců VaV, který v roce 2024 činil 86 948 osob, byly soustředěny pouze do tří krajů – téměř dvě pětiny (39,0 %) do hl. m. Prahy, téměř pětina (19,3 %) do kraje Jihomoravského a desetina (9,8 %) do kraje Středočeského. Z ostatních krajů dosáhl výraznějšího podílu na počtu zaměstnanců VaV Česka už jen kraj Moravskoslezský (5,4 %). Ve zbývajících deseti krajích se jednalo o podíly nižší než 5 %.

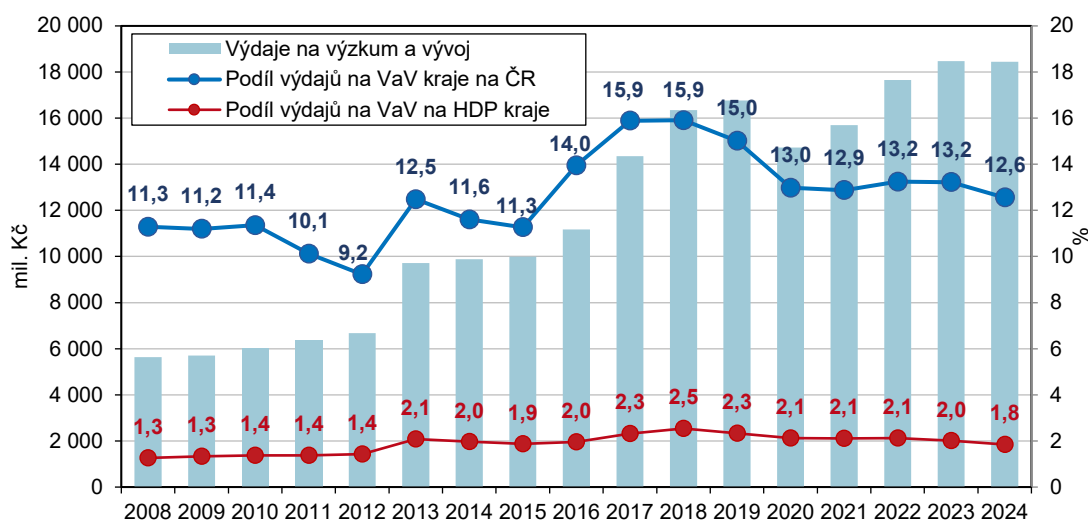
V roce 2024 dosáhly celkové výdaje na výzkum a vývoj ve Středočeském kraji 18,44 mld. Kč. Během posledních šestnácti let se výdaje na VaV neustále zvyšovaly, výjimkou byly roky 2020 a poslední sledovaný rok 2024, kdy došlo k mírnému poklesu o 0,1 %. Největší meziroční nárůsty výdajů na VaV byly ve Středočeském kraji zaznamenány v letech 2017 (o 3,182 mld. Kč, tj. o 28,5 %), 2013 (o 3,041 mld. Kč, tj. o 45,5 %), 2018 (o 1,986 mld. Kč) a 2022 (o 1,952 mld. Kč). V roce 2019 dosáhly celkové výdaje na výzkum a vývoj do té doby maximální hodnoty 16,761 mld. Kč. V roce 2020 ale došlo ve Středočeském kraji k poklesu výdajů, oproti roku 2019 se jednalo o 12,2% snížení (v ČR se naopak jednalo o 1,6% nárůst), v tomto roce poklesly výdaje celkem v devíti krajích. V roce 2021 došlo naopak ve většině krajů (v 11) k nárůstu výdajů a v roce 2022 vzrostly výdaje dokonce ve všech krajích. V následujícím roce 2023 zaznamenalo růst

KOMENTÁŘ

jedenáct krajů, přičemž v tomto roce vzrostly ve Středočeském kraji celkové výdaje na výzkum a vývoj na historicky nejvyšší hodnotu 18,5 mld. Kč. V posledním sledovaném roce 2024 se zvýšily výdaje v osmi krajích, Středočeský kraj ale patřil k šesti krajům, kde došlo k poklesu, jednalo se však o pokles nejnižší.

V roce 2024 dosáhly celkové výdaje na výzkum a vývoj v České republice 146,88 mld. Kč. Podobně jako u zaměstnaných platilo v případě výdajů na výzkum a vývoj také to, že více než dvě třetiny (70,7 %) celorepublikové hodnoty byly soustředěny pouze do tří krajů – hl. m. Prahy (41,0 %), Jihomoravského (17,2 %) a Středočeského kraje (12,6 %). Zastoupení Středočeského kraje na celorepublikové hodnotě výdajů byl větší než podíl kraje v případě zaměstnaných (9,8 %). Zastoupení kraje na celorepublikových výdajích se dlouho pohybovalo kolem hodnoty 11 %, následně došlo v roce 2016 k citelnému nárůstu a ve třech letech 2017 až 2019 se podíl držel nad hodnotou 15 %. V roce 2021 poklesl podíl celkových výdajů kraje na celorepublikových výdajích na 12,9 %, následně v letech 2022 a 2023 mírně vzrostl na 13,2 % a v roce 2024 opět poklesl na výsledných 12,6 %.

Graf 1 Výdaje na výzkum a vývoj ve Středočeském kraji v letech 2008–2024

Podíl výdajů na výzkum a vývoj na krajské hodnotě hrubého domácího produktu (HDP) se postupně zvyšoval, až dosáhl v roce 2018 maximální hodnoty 2,5 %. Od roku 2019 však následoval postupný pokles tohoto podílu až na 1,8 % v roce 2024, což byla nejnižší zaznamenaná hodnota po roce 2012. I přes tento pokles vykázal Středočeský kraj v roce 2024 třetí nejvyšší hodnotu po Jihomoravském kraji (2,9 %) a hl. m. Praze (2,8 %). Naopak nejnižší podíl zaznamenaly kraje Karlovarský (0,2 %), Ústecký (0,4 %) a Vysočina (0,5 %). Celorepublikový podíl výdajů na výzkum a vývoj na HDP činil 1,8 %.

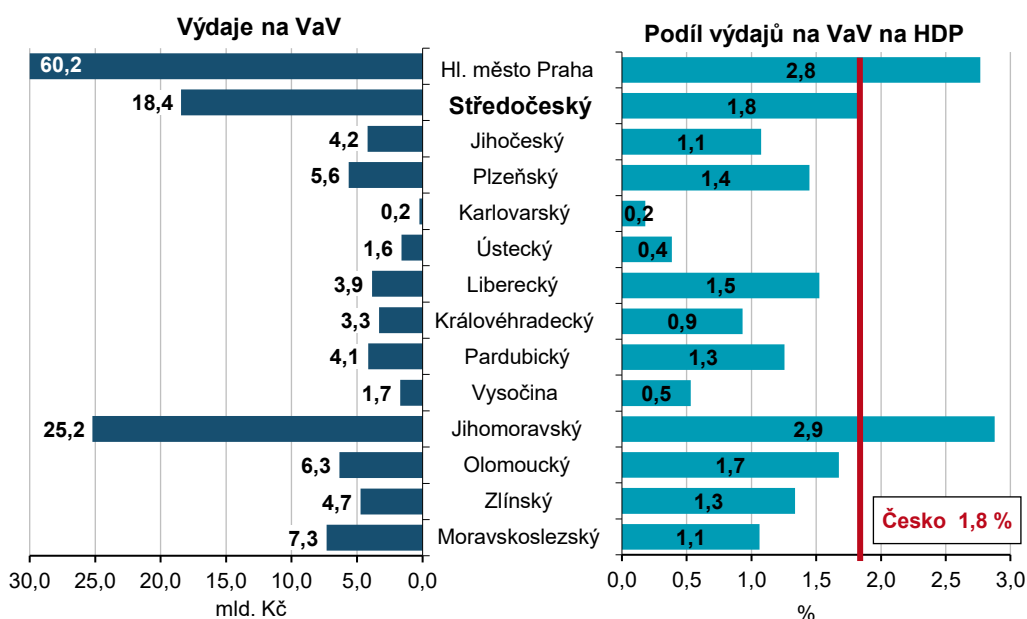
Nejvíce prostředků na výzkum a vývoj bylo ve Středočeském kraji (stejně jako ve všech krajích) v roce 2024 vynaloženo v podnikatelském sektoru. Šlo o 14,42 mld. Kč, což představovalo téměř čtyři pětiny (78,2 %) z celkové hodnoty výdajů. Na celorepublikové hodnotě výdajů

KOMENTÁŘ

v podnikatelském sektoru (95,039 mld. Kč) se Středočeský kraj podílel 15,2 %, což byl po hl. m. Praze (34,4 %) a Jihomoravském kraji (16,1 %) třetí nejvyšší podíl.

Ze státního rozpočtu bylo v České republice na přímou veřejnou podporu výzkumu a vývoje v roce 2024 vynaloženo 40,0 mld. Kč, tedy o 1,0 mld. více než v roce 2023. Do Středočeského kraje plynula po Praze (21,2 mld.) a Jihomoravském kraji (7,4 mld. Kč) třetí nejvyšší částka 2,2 mld. Kč, což bylo o 0,08 mld. Kč (o 0,4 %) více než v předchozím roce. Zatímco v rámci celé republiky směřovala největší část prostředků (18,2 mld. Kč, tj. 45,4 %) na výzkum a vývoj prováděný na veřejných vysokých školách (stejně jako v jediném kraji Jihomoravském); ve Středočeském kraji, Praze a Jihočeském kraji byly hlavními příjemci podpory ze státního rozpočtu veřejné výzkumné instituce. Ve Středočeském kraji připadla veřejným výzkumným institucím částka 1,39 mld. Kč, která představovala 63% podíl z prostředků plynoucích do kraje ze státního rozpočtu v rámci přímé veřejné podpory výzkumu a vývoje.

Graf 2 Výdaje na výzkum a vývoj v krajích v roce 2024

Další poznatky z oblasti výzkumu a vývoje (včetně grafů, kartogramů, komentářů a podrobné metodiky) můžete získat na stránkách

<https://csu.gov.cz/vyzkum-a-vyvoj>

Kontakt:

Mgr. Iva Šnejdová
oddělení informačních služeb
Krajská správa ČSÚ pro Středočeský kraj
T 274 054 175
E infoservisstc@csu.gov.cz